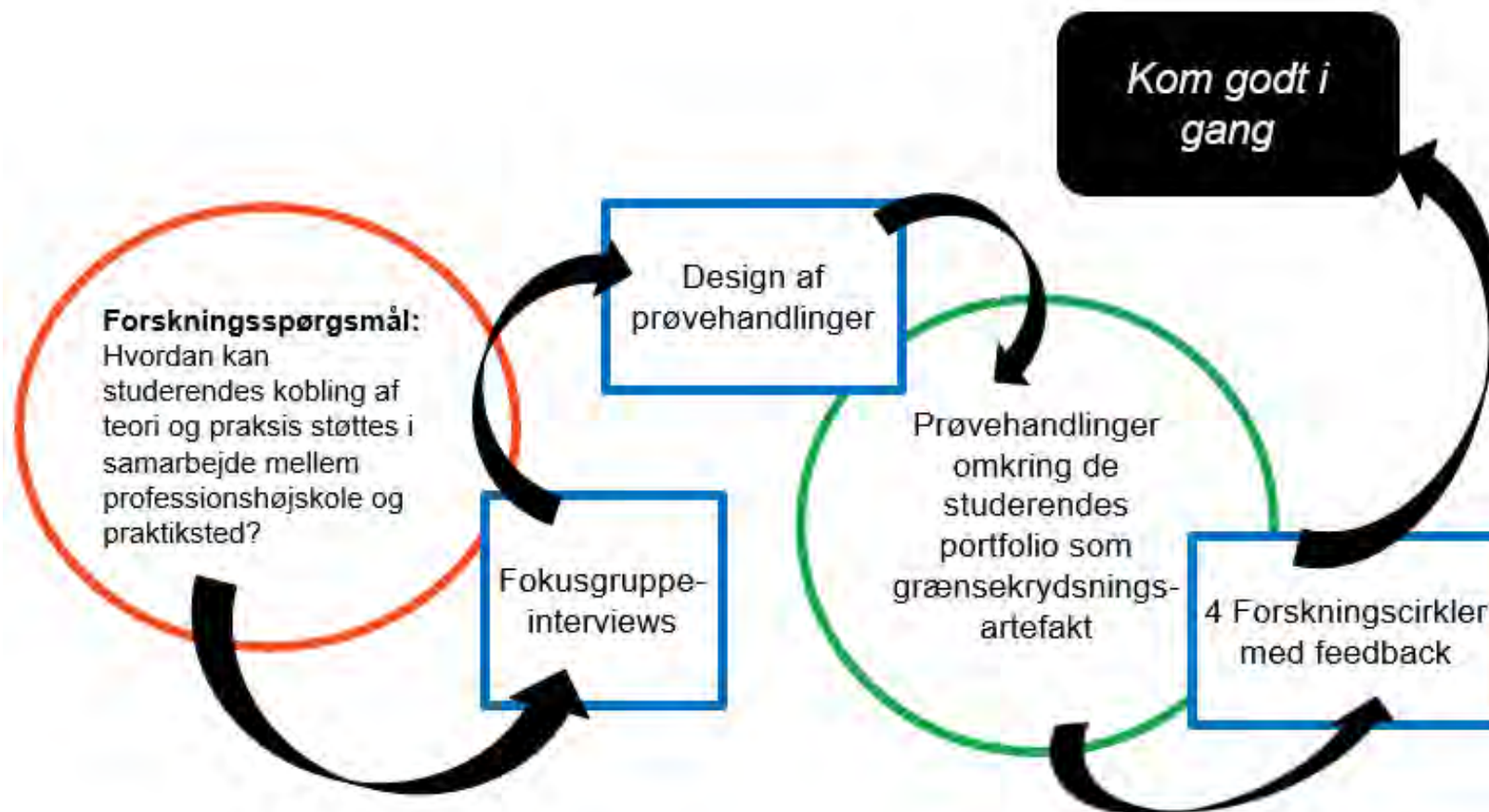


# Praktikprojektet – Campus Kolding

## "Kom godt i gang" - med praktikken



# Fra forskningsspørgsmål til prøvehandlingler!



# De empiriske pointer

Projektets empiri indikerer vigtigheden af et trykt uddannelsesrum i processer, hvor man arbejder med udviklingen af pædagogisk faglighed

- Et fælles ansvar for den studerendes uddannelsesforløb
- En tillidsfuld relation mellem vejleder og studerende
- Praktikvejleders kendskab til den studerende faglige udvikling og tidligere læringserfaringer

Disse pointer ses både af studerende og praktikvejledere som rammeforudsættende for dannelsesprocesserne

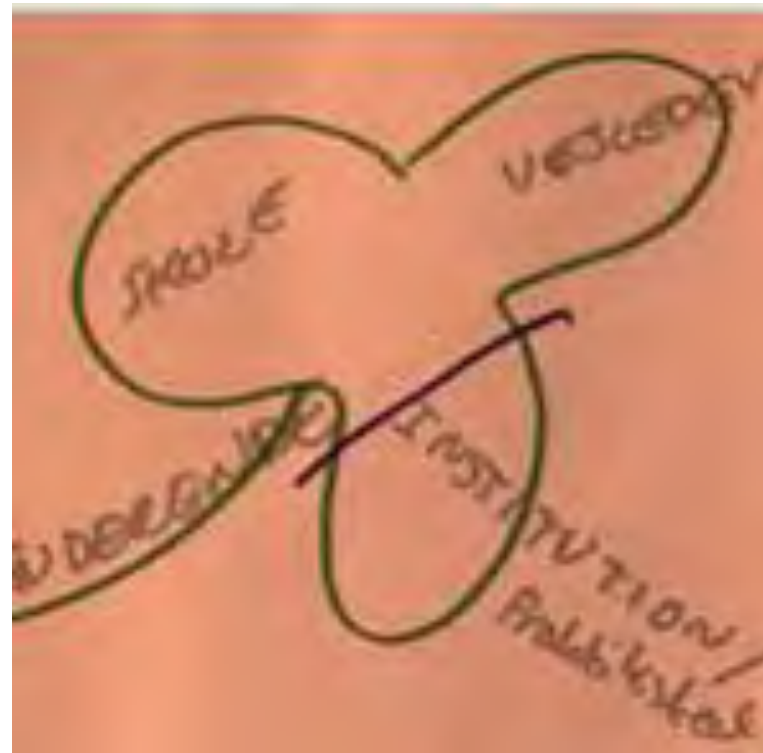


# Et fælles ansvar for den studerendes uddannelsesforløb

**En studerende** beskriver uddannelses-samarbejdet som et trekløver, et billede på, at det har betydning for den studerendes læring, at der er balance i samarbejdet -en "helhedsoplevelse (...) ellers vil der let være nogle stressfaktorer"

## En vejleder fortæller:

*"Det er netop svært, oplever jeg som vejleder at sidde herude og ikke rigtigt have føling med hvad der sker derinde, så det der med at kunne gøre det dér samarbejde lidt tættere, så det ikke... jeg ved godt det er de studerendes ansvar at bringe noget med ud, men det er også meget forskelligt, hvordan de griber den".*



# Tillid i et fagligt perspektiv

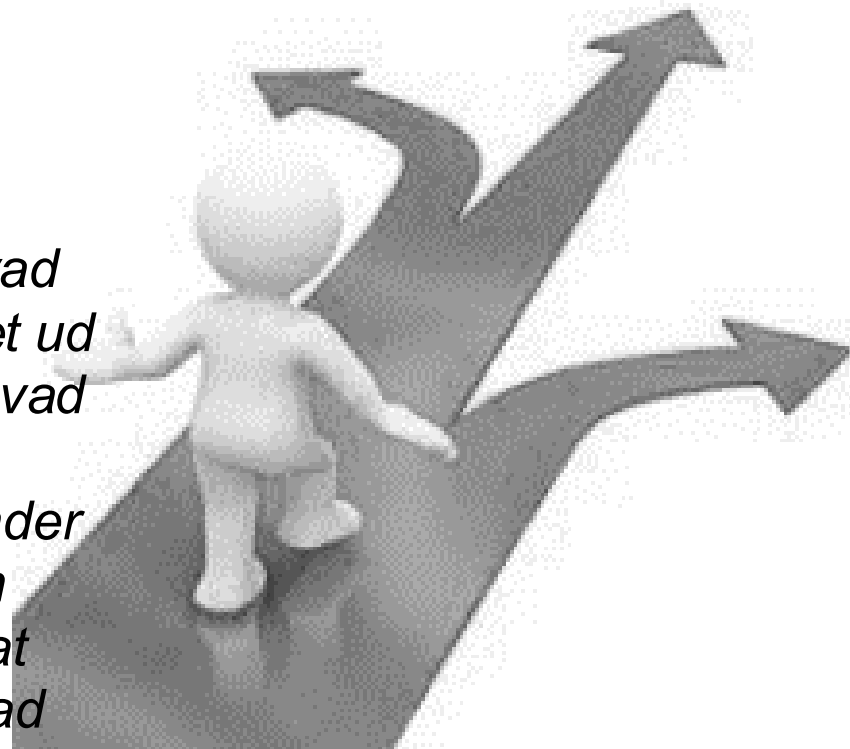
De studerende i projektet lægger stor vægt på deres vejlederes synlige faglighed og interesse i uddannelsesopgaven – det er meget væsentligt for oplevelsen af at udvikle professionsfaglighed:

*”Ja fordi man kan sidde med en vejleder, der sidder og spørger mig som studerende – ”jamen hvad er det så du skal?” Det havde jeg håbet vi ligesom havde afstemt inden ”at du ved hvad jeg skal, så jeg skal ikke sidde og fortælle dig, hvad praktikken handler om.”*



# Praktikvejleders kendskab til den studerende faglige udvikling og tidligere læringserfaringer

- Viden om og empati for den studerendes personlige bagage er et vigtigt sikkerhedsnet for at kunne støtte og guide:
- *Så derfor er det vigtigt at man ser hvad det er for en studerende man har fået ud og hun kommer med en kuffert, for hvad er det hun har med i bagagen og så tænker jeg at det er vigtigt at man finder ud af hvor er hun henne? For at man kan støtte hende fagligt få hende til at reflektere over hendes praktik og hvad hun møder derude.*



# Praktikvejlederne var optagede af professionsfaglighed (professionsidentitet)



*Det er praktik, som jeg synes, der ligger enormt meget udvikling i og særligt har det lidt min interesse i forhold til professionsidentitet.*

*Når de står der lige inden(3. praktik slutter) - oplever jeg virkelig, at rigtig mange har svært ved at finde den. Jeg tænker, at noget af det lige så meget handler om personlig udvikling: hvordan hjælper vi dem og hvordan styrker vi dem i udviklingen af professionsidentitet og den professionelle kommunikation.*

*Som sådan en lidt anden vinkling på de, end kun koblingen mellem teori og praksis. Det synes jeg, sådan der er mange, der er gode til - enten det ene eller det andet, men professionsidentiteten og det at de selv kan tage deres plads. Det kræver, at de står stabilt i deres faglighed. Mange af dem har det svært med det, så det er jeg optaget af.*

# - et dobbelt dannelsesperspektiv i pædagoguddannelsen

Line Togsverd og Jan Jaap Rothuizen (2020) beskriver pædagogens opgave som et pædagogisk projekt.

Det pædagogiske projekt defineres som det kulturelle projekt "at opdrage, uddanne og støtte mennesker til deltagelse i vores fælles liv og samfund".

Pædagoguddannelsen er på samme måde et pædagogisk projekt, der gennem uddannelse sigter mod at danne pædagogstuderende til at deltage i den samfundsmæssige opgave, det pædagogiske projekt der er for fagets målgrupper.

De uddannelsesmæssige dannelsesprocesser på en pædagoguddannelse indeholder et dobbelt dannelsesperspektiv, idet praktikvejledere og undervisere udøver et pædagogisk dannelsesprojekt med pædagogstuderende i udviklingen af den pædagogiske faglighed.





# Bevægelsen mellem to uddannelsesrum

Uddannelsens pædagogiske projekt, at danne pædagoger til den pædagogiske profession, udfolder sig både på professionshøjskolen og i praktikkernes konkrete praksisfællesskaber.

Denne vekselvirkning kan være udfordrende for de studerende, da både personer i praksisfællesskaberne og uddannelsesrummet udskiftes.



# Udvikling af et grænsekrydsningsartefakt

Projektet udviklingsfokus er dermed zoomet ind på at støtte bevægelsen mellem de forskellige uddannelsesrum og at give støtte til praktikkens dannelsesprocesser.

I pædagoguddannelsen er det obligatorisk at have en arbejdsportfolio. Arbejdsportfolio har netop til opgave at følge den studerende gennem uddannelsen og dokumentere den faglige og personlige dannelsesproces.

Portfolien krydser grænsen mellem uddannelsens rum og er dermed et såkaldt "grænsekrydsningsartefakt" (Riis, Brodersen & Rasmussen 2019)

Materialet *Kom godt i gang med praktikken* er en del af portfolien, der støtter både praktikforberedelsen og praktikken med stilladsering og inspiration



Hertzberg og Schau  
- UCSyd.dk

# KOM GODT I GANG MED PRAKTIKKEN

Obligatorisk indhold i arbejdsportfolio til 3. praktik

Formålet med *Kom godt i gang med praktikken* er at støtte den studerendes læring i praktikken.

*Kom godt i gang med praktikken* er udarbejdet på baggrund et praktikprojekt gennemført fra 2021- 2023 ved UCSyd.

Afsnit 1-4 drøftes ved praktiksamtalen med studietovholder inden praktikken og uploades i praktikportalen til praktikvejleder senest den første dag i praktikken.

5. Aftaler om læringsforløbet laves sammen med praktikvejleder i starten af praktikken.

6. Stillads til arbejdet med praktikkens kompetencemål udfyldes sammen med praktikvejleder.

Afsnit 5-6 uploades i praktikportalen umiddelbart før 2. studiedag - vel vidende at læringsstilladset udvikles og tilrettes gennem hele praktikken.

### 3. FORBEREDELSE AF PRAKTIKKENS LÆRINGSFORLØB

Sættes i gang i den praktikforberedende undervisning lige før praktikken s start. Arbejdet fortsætter i starten af praktikken.

#### FAGLIGT SELVPORTRÆT

##### Hvilken viden og hvilke færdigheder har du allerede?

1. VK5 – hvilken viden og hvilke færdigheder har jeg særligt fået i dette forløb, som kan kvalificere de kompetencer, jeg skal arbejde med i denne praktik (se målene i skemaet nedenfor)
2. TPE – hvilken viden og hvilke færdigheder har jeg særligt fået i dette forløb, som kan kvalificere de kompetencer, jeg skal arbejde med i denne praktik
3. SK1 – (selvom det er længe siden 😊) - hvilken viden og hvilke færdigheder har jeg særligt fået i dette forløb, som kan kvalificere de kompetencer, jeg skal arbejde med i denne praktik
4. Evt. litteraturliste fra undervisningsforløb

*Relevante informationskilder:*

*Praktikkens Kompetencemål med V/F-mål*

*Arbejdsportfolio fra de omtalte forløb*

## 4. FORBEREDELSE AF PRAKTIKKENS LÆRINGSFORLØB

Sættes i gang i den praktikforberedende undervisning. Det faglige selvportræt afleveres senest 1. dag i praktikken, men arbejdet fortsætter i hele praktikken.

### FAGLIGT SELVPORTRÆT



#### Faglig fortælling:

Nedskriv fortælling(er) med fokus på oplevelser, som for dig markerer en faglig udvikling hen imod en professionsidentitet som pædagog.

- en oplevelse, hvor det er gået op for dig, hvad det er for en pædagog du gerne vil være! eller hvor du virkelig har udviklet dig som pædagog!

Nedskriv mindst én fortælling

Skriv her:

#### Læringsfortælling:

Nedskriv fortælling(er) med fokus på læringsoplevelser.

- eksempler på din erfaring med at blive støttet i din læring i praktikken. Du kan have både gode og dårlige erfaringer med dig fra dine foregående praktikker. Det er vigtigt for din vejleder at kende til dine erfaringer for at i fællesskab kan tilrettelægge dit forløb bedst for dig og din læring.

Nedskriv mindst én fortælling.

Skriv her:

UDDRAG

## 5. AFTALER OM LÆRINGSFORLØBET MED AFSÆT I DET FAGLIGE SELVPORTRÆT – FAGLIGE FORTÆLLINGER OG LÆRINGSFORTÆLLINGER

Denne del arbejdes der løbende med i praktikkens vejledningssamtaler. Konkrete forventninger, udviklingspunkter og aftaler noteres til brug for læringsstilladset.

### KONKRETE AFTALER

Samtalens formål er at få en pædagogisk klangbund for den studerendes dannelsesproces hen mod en professionsidentitet som pædagog og et godt afsæt for læreprocessen hen mod opnåelsen af kompetencemålet for 3. praktik. Formuleringen af dette læringsstillads forudsætter samtaler om den studerendes fortællinger og beskrivelse af vidensgrundlag fra uddannelsesplan og tidligere undervisningsforløb.

Forslag til samtalestartere:

- Hvilke faglige udviklingspunkter har den studerende og hvordan kan vejleder støtte disse?
- Hvilke personlige udviklingspunkter har den studerende og hvordan kan vejleder støtte disse?
- Hvordan får vi i samarbejde skabt et godt læringsrum?
- Hvordan kan praktikstedets vidensgrundlag inddrages?
- Hvordan kan viden og færdigheder fra tidligere forløb kobles til den konkrete kontekst i denne praktik? Hvordan kan vejleder støtte den studerende?

Samtalen om dette fortsætter løbende i praktikken og læringsstilladset tilpasses og udbygges løbende.

# Hvorfor fortællinger ?

- et greb i forhold til muligheden for at skabe tryghed og tillid i relationen mellem studerende og praktikvejleder på praktikstedet
- et ude-fra-perspektiv, der mindsker den sårbarhed, der kan være ved at blotte sine dannelsesprocesser
- dialogskabende for pædagogiske samtaler



# Feedback i efter prøvehandling



*Jeg synes, det allerbedste ved det her nye tiltag er de her praksisfortællinger - fordi udover at "det fortæller en hel masse om mig til min vejleder, så fortæller det også en hel masse om mig - til mig".*

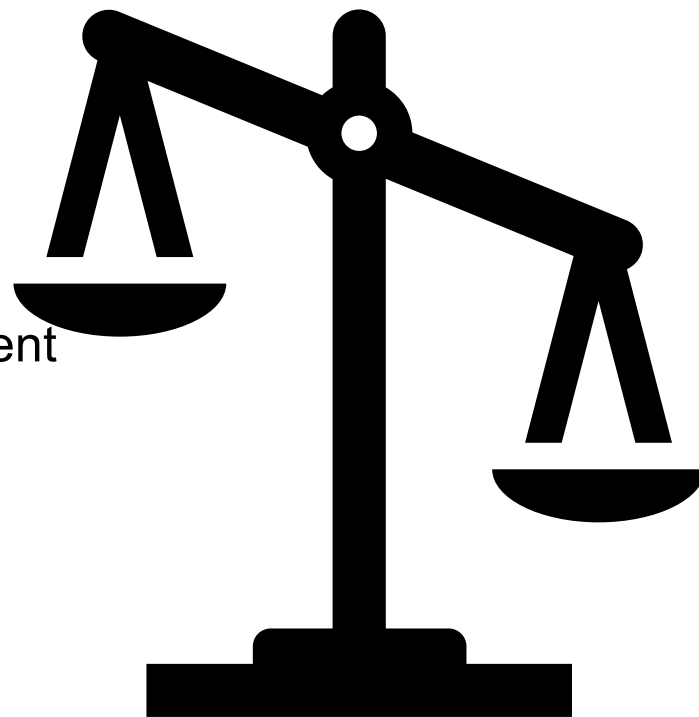
citater fra studerende i forskningscirkel  
i praktikprojektet i Kolding



# Projektets empiri peger på et komplekst uddannelsesrum præget af pædagogiske dilemmaer

Har som nævnt peget meget bredt på hele rammen omkring studerendes læring i praktik:

- Det vigtige samarbejde med professionshøjskolen
- Tillid i relationen mellem vejleder og studerende
- Betydningen af praktikvejlederes engagement og uddannelse
- Trivsel på praktikstedet
- Problemer med trivsel i forbindelse med ansættelsesforholdet i praktikken
- Manglende tid til praktikvejledning og fordybelse sammen med den studerende
- Balance i læringsforholdet – hvem tager initiativ og ansvar?
- Magtrelationers betydning for trivsel og tryghed



Hertzberg og Schau  
- UCSyd.dk

# Referencer:



Fauske, H. og Nygren, P. (2009) Kap 4, *Professionelle handlekompetencer in: Handlekompetence og ideologi,- individ profession og samfund. Dansk psykologisk forlag 2010*

Friesen, N og Su, H. (2022) *What is Pedagogy? Discovering the Hidden Pedagogical Dimension in: Educational Theory* · January 2022

Haastrup, L. m.fl. (2013) *Brobygning mellem teori og praksis i professionsbacheloruddannelserne*, KORA 2013

Halkier, B. (2016) *Fokusgrupper* Forlaget Samfundslitteratur 2016

Jørgensen, H.H., Rothuizen, J.J. og Togsverd, L. (2019) Kap. 11 *Hvilken pædagog vil du være? Fortællinger i praksis* In.: *Pædagogik og fortælling. At fortolke forstå og forny pædagogisk praksis*. Samfundslitteratur.

Jørgensen, H.H., Rothuizen, J.J. og Togsverd, L. (2019) Kap 12. *Kom i gang med at fortælle* In.: *Pædagogik og fortælling. At fortolke forstå og forny pædagogisk praksis*. Samfundslitteratur.

Løvlie, L. (2015) *Herbart om oppdragelse, formbarhed og takt*, Nordisk tidsskrift for pedagogikk og kritikk.

Riis, M., Brodersen, A., & Rasmussen, C. L. (2019). *Skitse til en grænsekrydsningsdidaktik i erhvervsuddannelser: Med fokus på muligheder for at skabe samspil og sammenhæng gennem brug af informations- og kommunikationsteknologi*. Nationalt Center for Erhvervspædagogik.

Togsverd, L., & Rothuizen, J. J. (2020). *Hvordan danner pædagogstuderende professionsidentitet i pædagoguddannelsen?* DPP.